

prima instanță: L.Bulgac

D E C I Z I E

25 iunie 2008

mun. Chișinău

Colegiul Civil și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul Pascari Anastasia

Judecătorii

Moldovan Sveatoslav, Clevadî Valentina

examinând în ședință publică recursurile declarate de către Zaițev Veaceslav și de către Serviciul de Informații și Securitate, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Zaițev Veaceslav împotriva Serviciului de Informații și Securitate cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului moral, împotriva hotărârii Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2008, prin care acțiunea a fost admisă parțial

c o n s t a t ă

Zaițev Veaceslav a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului de Informații și Securitate cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului moral.

În motivarea acțiunii reclamantul Zaițev Veaceslav a indicat că, în mai 2006, el, fiind colaborator al Serviciului de Informații și Securitate și avînd vechime de muncă de 34 ani, a fost trecut în rezervă cu stabilirea pensiei. Fiind participant la acțiunile de luptă în timp de pace, el a aflat că, în loc de 65 lei i se plătește un adaos la pensie numai 18 lei. Nefiind de acord cu micșorarea pensiei, el s-a adresat către pîrît cu cerere, prin care a solicitat recalcularea pensiei cu majorarea adaosului pînă la 65 lei și achitarea diferenței pentru perioada mai 2006 – noiembrie 2007 în sumă de 940 lei, însă pîrîtul i-a refuzat. Consideră că, refuzul pîrîtului este neîntemeiat.

Prin urmare, solicită de a recunoaște ilegal refuzul pîrîtului de a-i recalcula pensia, de a obliga pîrîtul să-i recalculeze pensia, majorînd adaosul la pensiei de la 18 lei la 65 lei și să-i achite diferența dintre aceste sume pentru perioada mai 2006 – decembrie 2007 în sumă de 940 lei și de a încasa de la pîrît toate cheltuielile de judecată.

Ulterior, Zaițev Vasile și-a concretizat acțiunea și a solicitat să i se achite suma de 6743,38 lei.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2008 acțiunea a fost admisă parțial, a fost obligat Serviciul de Informații și Securitate să-i recalculeze și să-i achite lui Zaițev Veaceslav majorarea la pensie pentru perioada 01 decembrie 2004 – 01 decembrie 2007 în sumă de 4330,88 lei și să-i calculeze și să-i achite pe viitor lui Zaițev Veaceslav majorarea la pensie conform prevederilor art.16 al.(1) lit.b) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de

comandă și din trupele organelor afacerilor interne, reieșind din mărimea pensiei minime pentru limita de vîrstă. În rest acțiunea a fost respinsă.

Zaițev Veaceslav a depus cerere de recurs împotriva hotărîrii primei instanțe, cerînd admiterea recursului și modificarea hotărîrii primei instanțe prin majorarea cuantumului sumei de 4330,88 lei pînă la 16743,38 lei.

Recurentul-reclamant Zaițev Veaceslav, în motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu hotărîrea primei instanțe în partea încasării de la intimat în beneficiul lui a majorării la pensie pentru perioada 01 decembrie 2004 – 01 decembrie 2007 în sumă de 4330,88 lei. Suma neachitată se calculează din momentul ieșirii la pensie, adică de la 11 martie 2001. Prima instanță nu a ținut cont de prevederile Legii nr.156-XII din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, care reglementează că, pensia neachitată din vina administrației se achită pentru toată perioada neachitată, adică de la 01 aprilie 2001 – 01 aprilie 2008.

Serviciul de Informații și Securitate a depus cerere de recurs împotriva hotărîrii primei instanțe, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri cu privire la respingerea acțiunii.

Recurentul-pîrît Serviciul de Informații și Securitate, în motivarea recursului, a indicat că, hotărîrea primei instanțe este neîntemeiată, deoarece a fost adoptată în urma aprecierii incorecte a circumstanțelor pricinii. De asemenea, au fost aplicate eronat normele de drept material, aplicîndu-se legea care nu trebuia să fie aplicată și, respectiv, nu s-a aplicat legea care trebuia să fie aplicată. Prima instanță, la emiterea hotărîrii, nu a ținut cont de prevederile Legii privind modul de stabilire și reexaminare a salariului minim și, anume, de prevederile art.4 al.(2) din Legea enunțată, care prevăd că, plățile sociale de stat (bursele, compensațiile, indemnizațiile, majorările la pensii pentru merite deosebite față de stat etc.), precum și taxele de stat, impozitele, tarifele, amenzile și alte plăți neprovenite din muncă, a căror mărime, conform legislației în vigoare, se calcula din salariul minim în sumă de 18 lei stabilit cu începere de la 1 iunie 1994, se vor calcula și în continuare pornind de la aceeași sumă pînă la modificarea acestor plăți, iar art.5 din Legea menționată prevede că, la data intrării în vigoare a prezentei legi, toate plățile provenite din muncă (majorări, sporuri, adaosuri la salariu, suplimente etc.), a căror mărime, conform legislației în vigoare, se calcula pornind de la salariul minim de 18 lei, stabilit cu începere de la data de 1 iunie 1994, se vor aplica în continuare în aceleași mărimi pînă la modificarea modului de stabilire a acestor plăți, indiferent de cuantumul real stabilit al salariului minim pe țară. La stabilirea adaosului la pensia lui Zaițev Veaceslav au fost luate în considerație prevederile menționate, deoarece adaosul respectiv constituie o majorare la pensie pentru merite deosebite față de stat. Mărimea acestuia se calcula pornind de la salariul minim de 18 lei, stabilit cu începere de la data de 1 iunie 1994, deoarece la 01 iunie 1994, mărimea pensiei minime pentru limita de vîrstă era egală cu nivelul salariului minim, care constituia 18 lei conform Decretului Președintelui RM nr.181 din 31 mai 1994 cu privire la salariul minim și la măsurile suplimentare de protecție socială a populației. Astfel, conform art.5 din Legea privind modul de stabilire și reexaminare a salariului minim, pînă nu vor fi modificate prevederile art.16 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, majorarea în cauză nu poate fi mai mare de 18 lei. De asemenea, instanța eronat a aplicat prevederile Legii nr.613-XV din 08

noiembrie 2001 privind recalcularea pensiilor și ale Legii nr.146-XV din 27 martie 2003 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, deoarece aceste legi se referă la sistemul public de asigurări sociale de stat, pensiile fiind achitate din bugetul asigurărilor sociale de stat. În cazul lui Zaițev Veaceslav, fiind pensionar militar, pensia este achitată din bugetul de stat, el neavînd nici o legătură cu sistemul asigurărilor sociale. Totodată, instanța neîntemeiat a respins cererea Serviciului de atragere în calitate de intervenient accesoriu pe lîngă pîrît a Ministerului Finanțelor. Pensiile militarilor sînt achitate din bugetul de stat, la crearea bugetului Serviciului se aprobă și sursele necesare pentru achitarea pensiilor, care în final sînt avizate de Ministerul Finanțelor. În situația dată, Serviciul este obligat să țină cont la stabilirea cuantumului pensiilor și adaosurilor de avizele Ministerului.

De asemenea, a mai indicat că, cu toate că, Serviciul a menționat despre omiterea de către intimat a termenului de prescripție, intimatul nesolicitînd repunerea în termen, instanța nu s-a expus asupra acestui fapt.

Reprezentantul recurentului-reclamant Zaițev Veaceslav, Pelin Valeriu, în ședința instanței de recurs, a susținut recursul declarat, solicitînd admiterea acestuia și modificarea hotărîrii primei instanțe prin majorarea cuantumului sumei de 4330,88 lei pînă la 16743,38 lei și respingerea recursului declarat de către Serviciul de Informații și Securitate.

Reprezentantul recurentului-pîrît Serviciul de Informații și Securitate, Frija Radu, în ședința instanței de recurs, a susținut recursul declarat, solicitînd admiterea acestuia, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri cu privire la respingerea acțiunii și respingerea recursului declarat de către Zaițev Veaceslav.

Audiind reprezentanții părților, studiind materialele dosarului, Colegiul Civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea parțială a hotărîrii primei instanțe și emiterea în această parte a unei noi hotărîri din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 417 al.(1) lit.c) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să dea o nouă hotărîre fără a restitui pricina spre rejudecare, anulînd hotărîrea primei instanțe dacă nu este necesar să verifice suplimentar dovezile prezentate în instanța de recurs și dacă circumstanțele pricinii au fost stabilite de prima instanță, însă normele de drept material au fost aplicate eronat.

Din materialele dosarului rezultă că, la 11 martie 2001, recurentul-reclamant Zaițev Veaceslav a ieșit la pensie.

Totodată, Zaițev Veaceslav este participant la acțiuni de luptă în timp de pace pentru apărarea integrității și suveranității Republicii Moldova.

La 09 ianuarie 2008, Zaițev Veaceslav a contestat refuzul Serviciului de Informații și Securitate cu privire la achitarea diferenței neachitate la majorarea pensiei stabilite conform art. 16 al. (1) lit. b) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr. 1544-XII din 23 iunie 1993.

Prima instanță, în temeiul art.16 și art.54 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, a admis acțiunea în această parte și a încasat de la Serviciul de

Informații și Securitate în beneficiul lui Zaițev Veaceslav diferența majorării pensiei neachitate pentru o perioadă de 3 ani și, anume, pentru perioada 01 decembrie 2004-01 decembrie 2007, în sumă de 4330,88 lei, cu obligarea Serviciului de Informații și Securitate de a-i calcula și achita pe viitor majorarea la pensie conform art.16 al.(1) lit.b) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne.

La 08 mai 2008, Parlamentul RM a adoptat Legea nr.94-XVI pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prin care a fost modificat art.16 din Legea enunțată.

Conform art.16 al.(1) lit.a) din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, în redacția Legii nr.94-XVI din 08 mai 2008, se majorează pensia pentru vechime în muncă militarilor care au îndeplinit serviciu prin contract și persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne care au luat parte la acțiuni de luptă în timp de pace - cu 135 lei.

Conform art.III din Legea nr.94-XVI din 08 mai 2008, pensiile stabilite anterior datei intrării în vigoare a prezentei legi în conformitate cu Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele afacerilor interne vor fi supuse recalculării, începînd cu 01 ianuarie 2003, ținîndu-se cont de mărirea pensiei minime pentru limită de vîrstă stabilită de la această dată în sumă de 135 lei.

Ținînd cont de modificările operate, Colegiul Civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, Serviciul de Informații și Securitate urmează să-i achite lui Zaițev Veaceslav diferența majorării pensiei neachitate în sumă de 7036,74 lei.

Argumentul invocat de către Serviciul de Informații și Securitate precum că, Zaițev Veaceslav a omis termenul de adresare în judecată, dat fiind faptul că, în luna mai 2006, ultimul fiind trecut în rezervă cu stabilirea pensiei, i-a fost comunicat actul despre pensionare și informația despre mărirea pensiei, iar cererea prealabilă a depus-o în luna decembrie 2007, nu poate fi reținut, deoarece Serviciul de Informații și Securitate nu a prezentat probe ce ar confirma acest fapt.

Totodată, argumentele invocate de către Serviciul de Informații și Securitate precum că, corect i-a fost calculat lui Zaițev Veaceslav adaosul la pensie reieșind din suma de 18 lei nu au nici un suport juridic.

De asemenea, nu poate fi reținut nici argumentul invocat de către Zaițev Veaceslav precum că, prima instanță, la examinarea pricinii, urma să țină cont de prevederile Legii nr.156-XII din 14 octombrie 1998 privind pensiile de asigurări sociale de stat, cu modificările și completările ulterioare, deoarece modul de calculare a pensiilor persoanelor care au participat la acțiuni de luptă în timp de pace este prevăzut în Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne nr.1544-XII din 23 iunie 1993, care este o lege specială și aplicabilă la acest caz.

Astfel, din considerentele menționate și avînd în vedere faptul că, circumstanțele pricinii au fost stabilite de către primă instanță, însă luînd în considerație modificările operate în legea materială, care reglementează prezentul raport juridic între părți, Colegiul Civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, de a casa hotărîrea

primei instanțe în partea încasării diferenței majorării pensiei neachitate și de a emite în această parte o nouă hotărâre, prin care se încasează de la Serviciul de Informații și Securitate în beneficiul lui Zaițev Veaceslav diferența majorării pensiei neachitate în sumă de 7036,74 lei.

În conformitate cu art. 417 al.(1) lit.c), art. 419 CPC, Colegiul Civil și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se respinge recursul declarat de către Serviciul de Informații și Securitate.

Se admite recursul declarat de către Zaițev Valeriu.

Se casează hotărârea Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2008, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Zaițev Valeriu împotriva Serviciului de Informații și Securitate cu privire la contestarea actului administrativ și repararea prejudiciului moral în partea încasării diferenței majorării pensiei neachitate și se emite în această parte o nouă hotărâre, prin care:

Se încasează de la Serviciul de Informații și Securitate în beneficiul lui Zaițev Valeriu diferența neachitată la majorarea pensiei în sumă de 7036,74 (șapte mii treizeci și șase lei șaptezeci și patru bani) lei.

În rest hotărârea Curții de Apel Chișinău din 24 martie 2008 se menține.

Decizia este irevocabilă de la pronunțare.

Președintele ședinței,
judecătorul
Judecătorii

semnătura

Pascari Anastasia

semnătura

Moldovan Sveatoslav

semnătura

Clevadî Valentina

Copia corespunde originalului